

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งองค์การตลาด

พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งองค์การตลาด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๕๕ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ตั้งต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า "พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. ๒๕๕๖"

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

"องค์การ" หมายความว่า องค์การตลาด

"ตลาด" หมายความว่า ตลาดสาธารณะ ตลาดเอกชน ทั้งที่ทำการขายส่งและทำการขายปลีก และให้หมายความรวมถึงตลาดนัดซึ่งจัดให้มีขึ้นเป็นครั้งคราว หรือตามกำหนดเวลาด้วย

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการขององค์การ

"ผู้อำนวยการ" หมายความว่า ผู้อำนวยการขององค์การ

"พนักงาน" หมายความว่า พนักงานขององค์การ

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นองค์การหนึ่ง เรียกว่า "องค์การตลาด"

มาตรา ๕ องค์การมีสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในจังหวัดพระนคร และจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่ใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้

มาตรา ๖ องค์การมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดสร้างตลาดสาธารณะให้เพียงพอแก่ความต้องการ

(๒) ปรับปรุงตลาดสาธารณะที่มีอยู่แล้วให้ถูกสุขลักษณะ และทันสมัย

(๓) ส่งเสริมตลาดเอกชน
(๔) จัดและส่งเสริมการผลิตโคกภักดิ์ให้พอแก่ความต้องการของตลาด
(๕) จัดการขนส่งโคกภักดิ์ไปสู่ตลาดให้เป็นไปโดยสะดวก
(๖) จัดดำเนินการ ควบคุม และอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับตลาดขององค์การ
มาตรา ๗ ให้องค์การมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๖
และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) สร้าง ซ่อม จัดหา จำหน่าย ยืม ให้ยืม เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ
ถือกรรมสิทธิ์ ครอบครองหรือดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ หรือทรัพย์สินใด ๆ
อันเกี่ยวกับตลาด

(๒) กู้ยืมเงิน หรือให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคล หรือด้วยทรัพย์สิน
หรือรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้เพื่อสร้างตลาดและปรับปรุงตลาด

การกู้ยืมเงิน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินกว่าสามล้านบาท ต้องได้รับอนุญาตจาก
คณะรัฐมนตรีก่อน

(๓) ทำการค้าและขนส่งสินค้า

(๔) ออกเงินลงทุน หรือเข้าเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด
เพื่อจัดตั้งหรือจัดดำเนินการตลาด

(๕) วางระเบียบในการจัดตลาดขององค์การ

(๖) กระทำการอื่นใดเพื่อส่งเสริมตลาดและการผลิตโคกภักดิ์เพื่อให้พอ
แก่ความต้องการของตลาด

มาตรา ๘ ให้กำหนดทุนขององค์การเป็นจำนวนเงินสิบห้าล้านบาทโดยรัฐบาล
จ่ายให้เป็นทุนประเดิมห้าล้านบาท และจ่ายเพิ่มเติมเป็นคราว ๆ ตามจำนวนที่รัฐบาลเห็นสมควร

มาตรา ๙ เงินสำรองขององค์การให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้
เพื่อขาด เงินสำรองเพื่อขยายกิจการ เงินสำรองเพื่อไถ่ถอนหนี้ และเงินสำรองอื่น ๆ เพื่อ
ความประสงค์แต่ละอย่างโดยเฉพาะ ตามแต่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

มาตรา ๑๐ รายได้ที่องค์การได้รับจากการดำเนินการให้ตกเป็นขององค์การ
สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

มาตรา ๑๑ ในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายสำหรับดำเนินการ ค่าภาระ
ต่าง ๆ ที่เหมาะสม เงินสำรองอื่น ๆ เงินสมทบกองทุนสำหรับจ่ายสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงาน
ในองค์การ เงินบำเหน็จ และรางวัลของกรรมการและพนักงาน และเงินลงทุนตามที่ได้รับ
ความเห็นชอบจากรัฐมนตรีแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นเงินรายได้ของรัฐ

แต่ถ้ารายได้มีจำนวนไม่พอสำหรับจ่ายดังกล่าว นอกจากเงินสำรองที่ระบุไว้
ในมาตรา ๙ และองค์การไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐบาลพึงจ่ายเงินให้แก่องค์การ
เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๑๒ รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมโดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การ
เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ และเพื่อประโยชน์ในการนี้ รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกประธาน

กรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือ แสดงความคิดเห็น หรือให้ทำรายงานขึ้นได้

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ ผู้อำนวยการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่า หกคน และไม่เกินสิบห้าคน เป็นผู้บริหารกิจการขององค์การ

มาตรา ๑๔ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการอื่นนอกจากผู้อำนวยการ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์แห่งกิจการขององค์การ ให้คณะกรรมการมีอำนาจ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งขององค์การได้

มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ดำรง ตำแหน่งคราวละสี่ปี เมื่อครบกำหนดแล้วเป็นอันพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้ที่พ้นจากตำแหน่งแล้วอาจแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๗ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้แต่งตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ หรือกรรมการ เข้าแทน ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเข้าแทนให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียง เท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๘ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการย่อมได้รับ ประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแล โดยทั่วไปซึ่งกิจการขององค์การ และมีอำนาจที่จะ

- (๑) กระทำกิจการและวางข้อบังคับและระเบียบการตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๗
- (๒) วางข้อบังคับการประชุมและการดำเนินการของคณะกรรมการ
- (๓) วางข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การตัดเงินเดือน การลดขึ้นเงินเดือน และการถอดถอนพนักงาน ตลอดจนกำหนดอัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินบำเหน็จและรางวัลของพนักงาน

(๔) วางข้อบังคับกำหนดระเบียบปฏิบัติกิจการขององค์การ และระเบียบวินัย และการลงโทษพนักงาน และกรณีอื่นที่ตนเองเห็นสมควร

(๕) วางข้อบังคับอื่น ๆ อันจำเป็นเพื่อให้กิจการขององค์การได้ดำเนินไป โดยเรียบร้อย

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการ ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มติให้ความเห็นชอบในการถอดถอนผู้อำนวยการต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมด โดยไม่นับคะแนนเสียงของผู้อำนวยการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย

ให้ผู้อำนวยการได้รับเงินเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๑ ผู้อำนวยการมีอำนาจและหน้าที่เป็นผู้จัดการและดำเนินกิจการขององค์การให้เป็นไปตามนโยบายและระเบียบข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด และต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการจัดการและดำเนินกิจการขององค์การ

มาตรา ๒๒ ผู้อำนวยการมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงาน ทุกตำแหน่ง และมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อนขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน พนักงาน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจการขององค์การ โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อนโยบาย ระเบียบ และข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓ ในกิจการเกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นตัวแทนขององค์การ และเพื่อการนี้ผู้อำนวยการจะมอบให้บุคคลใด ๆ ปฏิบัติกิจการบางอย่างแทนในเมื่อคณะกรรมการกำหนดไว้ในข้อบังคับว่าให้ปฏิบัติแทนกันได้นั้นก็ได้อีก

มาตรา ๒๔ เมื่อผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้ทำการแทน แต่คณะกรรมการจะแต่งตั้งกรรมการหรือพนักงานคนใดคนหนึ่งเข้าทำหน้าที่ผู้อำนวยการเป็นการชั่วคราวก็ได้ ในกรณีดังกล่าวนี้ให้ผู้ทำการแทนมีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับผู้อำนวยการ

มาตรา ๒๕ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ และผู้อำนวยการ อาจได้รับเงินรางวัลตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้องค์การวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีอันถูกต้อง แยกตามประเภทงานที่สำคัญ ๆ มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ และมีสมุดบัญชีลงรายการ

(๑) การรับและจ่ายเงิน

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการงานที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควร ตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น ๆ

มาตรา ๒๗ ทุกปีให้คณะกรรมการตั้งผู้สอบบัญชีคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อสอบและรับรองบัญชีขององค์การเป็นปี ๆ ไปและให้ได้รับบำเหน็จตามที่คณะกรรมการกำหนด

ห้ามมิให้ตั้งประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ พนักงาน หรือผู้มีส่วนได้เสียในกิจการขององค์การเป็นผู้สอบบัญชี

มาตรา ๒๘ ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจบัญชีและการเงินขององค์การ

มาตรา ๒๙ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจสอบสวนสรุพสมุด บัญชีและเอกสารหลักฐานของ

องค์การในเวลาอันสมควรได้ทุกเมื่อและเพื่อการสอบบัญชี ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ หรือพนักงานได้

มาตรา ๓๐ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานว่าด้วยข้อความ คำชี้แจงอันควรแก่การ สอบบัญชีที่ได้รับ ตลอดจนความสมบูรณ์ของสมุดบัญชีที่องค์การรักษาอยู่ และต้องแถลงด้วยว่า

(๑) งบดุลย์และบัญชีซึ่งสอบนั้นถูกต้องตรงกับสมุดบัญชีเพียงไรหรือไม่

(๒) งบดุลย์และบัญชีซึ่งสอบนั้นแสดงการงานขององค์การที่เป็นอยู่ตามจริงและ ตามที่ควร ตามข้อความคำชี้แจง และความรู้เห็นของผู้สอบบัญชีเพียงไรหรือไม่

มาตรา ๓๑ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับจากวันสิ้นปีบัญชีขององค์การนั้น องค์การจะต้องเสนอรายงานต่อรัฐมนตรีและโฆษณารายงานประจำปีแสดงงบดุลย์บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน เพียงสิ้นปีบัญชี พร้อมกับรายงานของผู้สอบบัญชี

มาตรา ๓๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เศรษฐกิจ รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เพื่อดำเนินการจัดให้มี ตลาดเพียงพอกับความต้องการ และปรับปรุงส่งเสริมตลาดที่มีอยู่แล้วให้เป็นที่ยอมรับ มีระเบียบอันดี ตลอดจนการช่วยเหลือในการขนส่งโภคภัณฑ์มาสู่ตลาด เป็นการช่วยลด ค่าครองชีพของประชาชน

[ร.ก.๒๔๙๖/๗๕/๑๔๕๑/๑ ธันวาคม ๒๔๙๖]